

**HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN
MÔN NGỮ VĂN CẤP THPT, NĂM HỌC 2016 - 2017**

1. Thực hiện kế hoạch giáo dục và quy chế chuyên môn

- Tổ Ngữ văn các trường chủ động xây dựng và thực hiện *kế hoạch dạy học Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh* theo khung thời gian 37 tuần thực học (học kỳ I: 19 tuần, học kỳ II: 18 tuần), đảm bảo thời gian kết thúc học kỳ I, kết thúc năm học thống nhất toàn Thành phố, có đủ thời lượng dành cho luyện tập, ôn tập, hoạt động trải nghiệm sáng tạo và kiểm tra định kỳ. Trong đó chú ý xây dựng các chủ đề dạy học và kiểm tra đánh giá định hướng phát triển năng lực học sinh THPT. Mỗi chủ đề có thể được thực hiện trong nhiều tiết học, mỗi tiết có thể chỉ tiến hành một hoặc một số khâu trong tiến trình sư phạm của bài học nhằm tăng cường các hoạt động giúp học sinh vận dụng kiến thức liên môn vào giải quyết các vấn đề thực tiễn, ngoài việc tổ chức các hoạt động trên lớp, cần chú trọng giao nhiệm vụ học tập cho học sinh ở ngoài lớp học và ở nhà. Mỗi nhóm lớp của từng trường xây dựng và thực hiện dạy học 1-2 chủ đề/ học kỳ theo chủ đề tích hợp liên môn. Tham gia cuộc thi dạy học theo chủ đề dành cho giáo viên. Kế hoạch dạy học bộ môn do tổ, nhóm bộ môn Ngữ văn xây dựng, BGH nhà trường phê duyệt là căn cứ để thanh tra, kiểm tra và phải được thể hiện thống nhất giữa các hồ sơ dạy học (phân phối chương trình, giáo án, sổ báo giảng, sổ ghi đầu bài, phiếu dự giờ, biên bản kiểm tra...).

- Đảm bảo 100% GV lên lớp có giáo án mới hoặc bổ sung các nội dung dạy học và kiểm tra đánh giá theo định hướng phát triển năng lực HS, thực hiện đầy đủ các nội dung thực hành trong các giờ Tiếng Việt, Tập làm văn; có đủ và cập nhật các thông tin trong hồ sơ sổ sách của tổ (sổ *Sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn*, *Quản lý đồ dùng dạy học*), của cá nhân (*Giáo án*, *Sổ gọi tên*, *ghi điểm*, *Sổ điểm cá nhân*, *Báo giảng*, *Dự giờ*, *Lưu đề kiểm tra*), vào điểm bảo đảm tiến độ, số đầu điểm tối thiểu, sửa chữa điểm (nếu có sai sót, nhầm lẫn) theo quy chế.

- Thực hiện đúng quy định về dạy thêm, học thêm theo hướng dẫn của Sở GD&ĐT.

2. Đổi mới phương pháp dạy học

- Tiếp tục đổi mới PPDH nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong vận dụng kiến thức, kỹ năng của HS theo tinh thần công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08 tháng 10 năm 2014 của Bộ GDĐT về hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá; khắc phục lối truyền thụ kiến thức một chiều, ghi nhớ máy móc; khuyến khích HS độc lập suy nghĩ, vận dụng sáng tạo các kiến thức, kỹ năng đã học, biết cách tự học, hình thành thói quen học tập suốt đời. Tổ chức dạy học định hướng năng lực học sinh dựa theo chuẩn kiến thức, kỹ năng của Chương trình giáo dục phổ thông cấp THPT. GV chủ động thiết kế bài giảng linh hoạt, khoa học, sắp xếp hợp lý các hoạt động của giáo viên và học sinh; phối hợp tốt giữa làm việc cá nhân và theo nhóm; chú trọng công tác phụ đạo học sinh yếu, bồi dưỡng học sinh giỏi.

- Trong quá trình thực hiện các hoạt động dạy học, giáo dục nêu trên, giáo viên cần coi trọng việc quan sát và hướng dẫn học sinh tự quan sát các hoạt động và kết quả hoạt động học tập, rèn luyện của các em; nhận xét định tính và định lượng các hoạt động về kết

quả hoạt động, qua đó đề xuất hoặc triển khai kịp thời các hướng dẫn, góp ý, điều chỉnh nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động học tập, rèn luyện của học sinh.

3. Đổi mới kiểm tra, đánh giá

- Các hình thức kiểm tra, đánh giá đều hướng tới phát triển năng lực của học sinh; coi trọng đánh giá để giúp đỡ học sinh về phương pháp học tập, động viên sự cố gắng, hứng thú học tập của các em trong quá trình dạy học. Việc kiểm tra, đánh giá không chỉ là việc xem học sinh học được cái gì mà quan trọng hơn là biết học sinh học như thế nào, có biết vận dụng không; kết hợp kết quả đánh giá trong quá trình giáo dục và đánh giá tổng kết cuối kì, cuối năm học.

- Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng ma trận và đề kiểm tra cho mỗi phần và cả chương trình môn học; tăng cường ra câu hỏi kiểm tra để bổ sung cho thư viện câu hỏi của trường, tham gia diễn đàn trên mạng về đổi mới kiểm tra, đánh giá định hướng phát triển năng lực. Căn cứ vào mức độ phát triển năng lực của học sinh ở từng học kỳ và từng khối lớp, giáo viên và nhà trường xác định tỉ lệ các câu hỏi, bài tập theo 4 mức độ yêu cầu (nhận biết, thông hiểu, vận dụng thấp, vận dụng cao) trong các bài kiểm tra trên nguyên tắc đảm bảo sự phù hợp với đối tượng học sinh và tăng dần tỉ lệ các câu hỏi, bài tập ở mức độ yêu cầu vận dụng, vận dụng cao. Trong các bài kiểm tra, tiếp tục nâng cao yêu cầu vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tăng cường ra các câu hỏi mở, gắn với thời sự quê hương đất nước để học sinh được bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội. Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, động viên sự cố gắng tiến bộ của học sinh. Việc cho điểm có thể kết hợp giữa đánh giá kết quả bài làm với theo dõi sự cố gắng, tiến bộ của học sinh. Chú ý hướng dẫn học sinh đánh giá lẫn nhau và biết tự đánh giá năng lực của mình.

- Tăng cường xây dựng "Nguồn học liệu mở" (thư viện) câu hỏi, bài tập, đề thi, kế hoạch bài dạy, tài liệu tham khảo có chất lượng trên website của Bộ, sở GDĐT và các trường học.

4. Đổi mới hình thức tổ chức dạy học

Đa dạng hóa các hình thức học tập, chú ý các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, hoạt động nghiên cứu khoa học của HS; đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề, vận dụng hiệu quả các phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực; bảo đảm cân đối giữa việc truyền thụ kiến thức, rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ, hành vi cho học sinh; tăng cường liên hệ thực tế, tích cực ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với nội dung bài học; sử dụng di sản văn hóa trong dạy học theo Hướng dẫn số 73/HD-BGDĐT-BVHTTDL ngày 16/01/2013 của liên Bộ GDĐT, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

5. Các kỳ thi

- Thi chọn HSG lớp 12 thực hiện theo các công văn và hướng dẫn hiện hành. Khuyến khích việc thành lập các Câu lạc bộ Văn học để phát hiện và bồi dưỡng HS có năng khiếu trong điều kiện không thi HSG lớp 10,11. Cần có kế hoạch bồi dưỡng HSG hợp lý, nâng cao khả năng vận dụng kiến thức đời sống xã hội, văn học sử, lý luận văn học và năng lực cảm thụ văn chương, năng lực sáng tạo của học sinh trong việc lý giải, trình bày các vấn đề thời sự, mang giá trị nhân văn..., chú ý tính hệ thống, tính liên thông của các đơn vị kiến thức xã hội và văn học.

- Tổ chức tốt và động viên học sinh tham gia cuộc thi Nghiên cứu khoa học kỹ thuật dành cho học sinh phổ thông, cuộc thi giải quyết tình huống thực tiễn dành cho học sinh, cuộc thi viết thư quốc tế UPU, ngoại khóa theo các chủ điểm của trong năm và tham gia các hoạt động của địa phương.

- Thực hiện nghiêm túc hoạt động kiểm tra, thi tốt nghiệp THPT ở tất cả các khâu coi, chấm thi và nhận xét đánh giá. Chú trọng việc tổ chức thi và kiểm tra nghiêm túc, đúng quy chế, đảm bảo khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực thực chất của học sinh trung học.

6. Về việc bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ

- Các chuyên đề : Mỗi trường tổ chức ít nhất 1 chuyên đề chuyên môn, khuyến khích các cụm tổ chức hoạt động này để những đối thoại này trở nên rộng rãi, có chiều sâu, có chất lượng chuyên môn cao hơn. Trong đó, tập trung vào việc tháo gỡ những khó khăn đối với giáo viên, học sinh (trong việc khai thác chương trình môn học theo hướng dẫn, trong việc giảng dạy những bài khó, vận dụng các phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực vào các tình huống dạy học cụ thể, hỗ trợ học sinh yếu, bồi dưỡng học sinh giỏi...).

- Sinh hoạt chuyên môn định kỳ mỗi tháng 2 lần. Các tổ, nhóm đề xuất kế hoạch với nhà trường và tổ chức cho GV tiếp tục nghiên cứu, trao đổi về xây dựng các chủ đề dạy học định hướng phát triển năng lực Ngữ văn cho học sinh THPT, về việc đổi mới dạy học và kiểm tra đánh giá định hướng phát triển năng lực học sinh; bồi dưỡng giáo viên năng lực nghiên cứu khoa học, đúc kết kinh nghiệm và hướng dẫn học sinh nghiên cứu khoa học.

Trên đây là một số hướng dẫn về hoạt động chuyên môn môn Ngữ văn năm học 2016 - 2017. Căn cứ vào hướng dẫn này, các trường xây dựng kế hoạch hoạt động chuyên môn phù hợp với điều kiện thực tế của đơn vị mình. Mọi trao đổi liên quan đến hoạt động chuyên môn bộ môn Ngữ văn xin liên hệ với đồng chí Phạm Thị Ngọc Trâm (đt 0915897280, Email: ngoctrâm@hanoiedu.vn).
